

Motion till riksdagen

1988/89:T11

av Elving Andersson m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:81 om riksfärdtjänst

Riksfärdtjänstens främsta funktion är att bereda människor med handikapp möjlighet att resa över hela landet. Det skall därvid vara möjligt att använda det färdmedel som lämpar sig bäst med beaktande av den funktionsnedsättning som handikappet ger.

Kommunernas förutsättningar

I propositionen föreslås att kommunerna får till uppgift att ansvara för såväl beslut som kostnadsramar ifråga om riksfärdtjänst. De anvisade medlen kommer att till 80 % fördelas till kommunerna. Antalet personer över 65 år i förhållande till antalet sådana personer i hela landet utgör fördelningsgrund. Vi ställer oss i huvudsak bakom det föreslagna systemet. Ifråga om den ovan nämnda schablonartade fördelningnyckeln anser vi emellertid att denna riskerar att inte i tillräcklig grad beakta de ojämnheter i resmönster och resefrekvens som kan finnas i skilda delar av landet. En effekt av framförallt sextiotalets omfattande befolkningsomflyttningar är att många äldre människor idag finns i glesbygd långt borta från barn och barnbarn. Riksfärdtjänstresorna för äldre människor exempelvis i Norrlands inland och andra utpräglade glesbygdregioner blir många gånger mycket långa och kostsamma samtidigt som kommunerna är små och har ett ringa befolkningunderlag i absoluta tal räknat. Tilldelningen av statsanslag riskerar därför att bli klart otillräcklig för att kunna täcka kostnaderna.

Det är enligt vår mening mycket angeläget att transportrådet, som skall ansvara för slutlig fördelning av hela statsanslaget, har goda möjligheter att göra en fördelning som också kan ta hänsyn till de här nämnda faktorerna. Det torde därför vara rimligt att anslaget åtminstone första året fördelades med 70 % i preliminärt anslag till kommunerna och 30 % till transportrådet för utjämnande insatser av det slag vi här har framhållit behovet av. Rådets erfarenheter av första årets fördelning kan därefter ligga till grund för eventuella justeringar av den schablonartade fördelningnyckeln. Erfarenheter som ges i detta fördelningsarbete kan också innebära att det regionala fördelningsmönstret utfaller på ett sådant sätt att det visar sig lämpligt att inordna statens insatser för riksfärdtjänst i ett reformerat och utvidgat kommunalt skatteutjämnningssystem. Centern har i andra sammanhang krävt ett sådant.

Anlitande av resebyrå

Mot. 1988/89

T11

Enligt den ordning som föreslås i propositionen kommer flygresor att beställas via Linjeflyg och tågresor genom SJ. Den närmare utformningen av beställnings- och ersättningsrutiner kommer att utformas genom avtal mellan å ena sidan TPR och Linjeflyg och SJ å den andra. Enligt vår mening är det emellertid rimligt att även andra företag verksamma inom resebranschen ges möjlighet att teckna liknande avtal med TPR. Det kan medverka till att vidga servicemöjligheterna för de handikappade.

Ledsagare

Enligt propositionen kommer det att bli lättare för ledsagare att följa med den handikappade. Det är emellertid oklart om detta även gäller de fall av svåra handikapp där mer än en ledsagare måste medfölja. Riksdagen bör klargöra att föreslagna förenklningar också skall gälla i dessa fall.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att 70 % av anslaget första året fördelas till kommunerna efter den fördelningsnyckel som anges i propositionen samt att 30 % fördelas av TPR enligt de riktlinjer som anges i motionen,

2. att riksdagen hos regeringen begär att en utvärdering omedelbart sker av första årets fördelning i syfte att åstadkomma sådana justeringar av fördelningsnyckeln att regionala och lokala ojämnheter i resandefrekvens och resmönster kan beaktas samtidigt som möjligheterna till inordning av stödet i en vidgad och reformerad kommunal skatteutjämning provas,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om möjlighet för även andra reseföretag än SJ och LIN att teckna avtal med TPR,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om möjlighet i vissa fall för mer än en ledsagare att medfölja riksfärdstjänstresenären.

Stockholm den 15 mars 1989

Elving Andersson (c)

Anna Wohlin-Andersson (c)

Rune Thorén (c)

Anders Svärd (c)

Bengt Kindhom (c)

Karin Starrin (c)